

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

תענית - כ"ד

1. אלו מעשים למדנו מר' יוסי דמן יוקרת?

כשר' יוסי בר אבין למד אצל רב אשי שמע ממנו: השולה דג מן הים בשבת, כיון שיבש בו כסלע חייב חטאת. אמר לו שצריך להוסיף 'בין סנפיריו' שכן אז ודאי הוא שימות. ענה רב אשי: מדוע לא אמרת בשם ר' יוסי בר אבין? אמר לו: אני הוא! שאלו: א"כ מדוע עזבת ללמוד אצל ר' יוסי דמן יוקרת? ענה לו שכיון שאינו חס על בנו וביתו כיצד יחוס עלי. כדלהלן:

בנו - כשהפועלים של ר' יוסי דמן יוקרת בערב היו רעבים, לא הגיע ר' יוסי. אמר בנו: 'תאנה תאנה הוציאי פירותיך' והוציאה. כשהגיע אביו התנצל להם שהיה טרוד בדבר מצוה. וכששמע מה שעשה בנו אמר: אתה הטרחת קונך להוציאי תאנה שלא בזמנה, יאסף שלא בזמנו!

בתו - ראה אדם מפרק גדר עצים להסתכל על ביתו שהיתה בעלת יופי. אמר לה: בתי את גורמת צער לבריות שובי לעפריך ואל יכשלו בך.

עוד מעשה - כששכרו מר' יוסי חמור, היו שולחים עמו בחזרה דמי שכירות, אם שלמו יותר לא היה זז. וכששכחו עליו סנדלים לא זז עד שנטלום.

2. אלעזר איש בירתא התחבאו ממנו גבאי צדקה, כיון שהיה נותן להם כל אשר לו. איזה מופת התרחש לו?

כשהלך לקנות נדוניה לבתו ראוהו הגבאים והתחבאו. רץ והשיבעם לומר במה עסוקים. ענו - ביתם ויתומה שמתחתנים. נתן להם הכל חוץ מזוז אחד שקנה עמו מעט חיטים והשליכם באוצר. וכשבאה אשתו לראות באוצר ראתה מלא חיטים עד שאין הדלת יכולה להפתח מגודל הכמות. אמר אלעזר לבתו: הרי הן הקדש עליך ואין לך בהן אלא כאחד עניי ישראל.

3. אלו מעשים למדנו בענין אמוראים ותנאים שהתפללו על עצירת גשמים ?

- א. ר' יהודה נשיאה גזר תענית, ולא נענו. אמר, כמה הבדל משמואל הרמתי שנענה לבדו ואני איני נענה עם כל הדור. חלשה דעתו וירדו גשמים.
  - ב. גזרו תענית מבית הנשיא ולא הודיעו לר' יוחנן וריש לקיש. ואמר ר' יוחנן שאע"פ שלא קבלנו מאתמול נגררים אנו אחרי בית הנשיא.
  - ג. בית הנשיא גזרו תענית ולא הועיל. לימד להם אושעיא הצעיר "אם מעיני העדה" משל לכלה מאורסת, כל זמן שעניניה יפות ודאי גופה יפה, אבל כשעניניה טרוטות גופה צריך בדיקה. כך כאן עיני 'העדה' בית הנשיא טרוטות א"כ הפשוטים צריכים בדיקה. באו עבדי הנשיא והחלו לצערו. אמרו להם אנשי עירו: עזבוהו כיון שגם אותנו מוכיח אבל יודעים אנו שכל דבריו לשם שמים.
  - ד. רבי גזר תענית ולא הועיל. ירד אילפא ואמר משיב הרוח - רוח נשבה. מוריד הגשם - ירד גשם. שאלו רבי מה מעשיך? ענה לו: גר אני בכפר דחוק שאין בו יין לקידוש והבדלה. טורח אני ומביא להוציא יד"ח את כולם.
  - ה. רב התפלל ולא נענה. ירד הש"ץ ונענה. סיפר הש"ץ לרב את מעשיו. מלמד דרדקי אני ואיני נוטל ממון ממי שאין לו. ויש לי בריכות דגים, ויל שמסרב ללמוד אני משחד אותן בדגים עד שילמד.
  - ו. רב נחמן בקש רחמים ולא הועיל. אמרו בקול שקלוה לנחמן - שיורידוהו מגדולתו, כיון שלא מתקבלת תפילתו. חלשה דעתו וירדו גשמים.
  - ז. רבה התפלל ולא נענה. אמרו לו: מדוע לרב יהודה תפילתו הועילה? אמר בתורה אנו עדיפים, שהם למדו רק 'נזיקין' ואנו ששה סדרים, וכשלמד ר"י בעוקצין 'האשה שכובשת ירק בקדרה' אמר 'הויות דרב ושמואל אני רואה' שצריך להעמיק להבין, ואנו לומדים עוקצין ב-13 ישיבות. ואם משום שאין מעשי מתוקנין שיאמר לי משהו דופי שיש בי, אלא 'מה יעשו גדולי הדור שאין דורן יפה'.
  - ח. ר' יהודה ראה שני אנשים זורקים לחם. אמר כנראה יש שובע שמביא זלזול. נתן עיניו ונהיה רעב. הביאוהו כדי שיעבור בשוק ויבחין ברעב וכשראה חלץ נעלו אחת והחל גשם. כשבא לחלוץ השניה אמר לו אליהו אם תחלוץ השניה תחריב העולם מרב גשמים. ורב מרי [נכד שמואל] ראה מלאכים ממלאים חול בספינות ונעשה לקמח. ואמר רב יהודה שלא יקנו כיון שזה מעשה ניסים ומחר תבוא ספינות עם חיטים.
  - ט. לאנשי הגרוניא נעצר הגשמים. אמר להם רבא שימשיכו לצום לתוך הלילה. ובלילה חלם ר' אלעזר מהגרוניא 'שלם טוב לרב טוב מן האדון הטוב שמטובו מיטיב לעמו'. אמר רבא כנראה עת רצון לבקש רחמים. בקש והועיל.
  - י. בבית דין של רבא חייבו מלקות אדם שבעל כותית. ומחמת המלקות מת. רצו בית המלך להעניש את רבא. אמרה אם המלך לבנה: אל תריב עמם שכל מה שמבקשים מאדונם נותן להם כגון גשמים. אמר לה נבחון האם גם כעת בתמוז יכולים, התפלל רבא ולא הועיל. אמר אלוקים באזנינו וכו' הגיע גשמים רבים. אמר לו אביו בחלום, הטרחת את קונך, שנה מקום לינתך ושינה. ולמחר מצא סימני חיתוך סכין במיטתו.
  - יא. רב פפא גזר תענית וכשנחלש בלע כף דיסא התפלל ולא הועיל. לגלג רב נחמן אם יבלע כבודו עוד כף אולי ירד. חלשה דעתו ואז ירדו גשמים.
  - יב. ר' חנינא בן דוסא הלך בדרך והתחיל לרדת גשמים. אמר רבש"ע כל העולם בנחת וחנינא בצער? הפסיק הגשם. הגיע לביתו אמר כל העולם בצער וחנינא בנחת? החלו הגשמים. והוסיף רב יוסף שלא השפיעה תפילתו של הכהן הגדול על ר' חנינא בן דוסא שהיה עוצר הגשמים בדרך.
- ששינו שהיה מתפלל** ה"ה תפילה קצרה בבית החיצון "יה"ר וכו' שאם גזר על שנה זו להיות שחונה תהא שנה גשומה וטלולה ואל יכנס לפניך תפילת עוברי דרכים. ולר' אחא ב"ר - היה מסיים לא יסור מושל משבט יהודה ואל יהיו עמך צריכין להתפרנס זה מזה ולא לעם אחר. אמר רב יהודה אמר רב בכל יום בת קול יוצאת ואומרת כל העולם ניזון בשביל חנינא בני, וחנינא בני די לו בכף חרובין מער"ש לער"ש.